

Oifig an
Office of the

Stiúrtóra Ionchúiseamh Poiblí
Director of Public Prosecutions

Pareiškimo apie poveikį aukai sudarymas

Šiame buklete bandoma atsakyti į klausimus, kuriuos dažniausiai užduota žmonės, teikiant nukentėjusiojo pareiškimą. Jame nekalbama apie visus galimus atvejus ir neteikiamos juridinės konsultacijos. Jei Jums reikalingos juridinės konsultacijos, kreipkitės į advokatą.

1. Kas yra poveikio aukai pareiškimas?

Jei esate nusikaltimo auka, galite pateikti poveikio aukai pareiškimą. Poveikio aukai pareiškimas yra nusikaltimo poveikio Jums išdėstymas savais žodžiais. Pavyzdžiui, Jūs patyrėte fizinę traumą, buvote paveikti emociškai ar psichologiškai. Taip pat galėjote nukentėti finansiškai.

2. Kodėl tai svarbu?

Pareiškimas padeda teisėjui suprasti nusikaltimo poveikį Jums. Tuomet teisėjas į tai atsižvelgs spręsdamas dėl bausmės skyrimo nusikaltusiam.

3. Kas gali pateikti poveikio aukai pareiškimą?

Šie asmenys gali pateikti poveikio aukai pareiškimą:

Pareiškimo apie poveikį aukai sudarymas

- nusikaltimo auka, kuriai padaryta žala, įskaitant fizinę, dvasinę ar emocinę žalą ar finansinius nuostolius, kurie buvo tiesiogiai sukelti nusikalto;
- aukos, kuri mirė, serga ar negali to padaryti dėl nusikaltimo, šeimos narys;
- auka, kuri yra jaunesnė nei 14 metų ar jų tėvai ar globėjai;
- šeimos narys aukos, kuri turi protinę negalią ir kuri negali pateikti pareiškimo pati, vardu.

Vienas iš aukos tėvų, šeimos narys ar globėjas, nuteistas dėl nusikaltimo prieš auką, tokioje byloje negali pateikti poveikio aukai pareiškimo jos vardu.

4. Ar poveikio aukai pareiškimas leidžiamas visose baudžiamosiose bylose?

Taip. Įstatymai numato, kad poveikio aukai pareiškimas gali būti pateiktas visose bylose, kuriose yra nusikaltimo auka, kai nusikaltęs asmuo pripažįstamas kaltu.

5. Ar turiu pateikti poveikio aukai pareiškimas?

Ne. Galite pasirinkti, ar norite jį pateikti, ar ne. Jei nuspręsite nepateikti poveikio aukai pareiškimo, teisėjas nemanys, kad tai reiškia, jog nusikaltimas Jums neturėjo poveikio.

6. Kada pateikti poveikio aukai pareiškimą?

Pateikite poveikio aukai pareiškimą po to, kai nusikaltęs asmuo pripažįstamas kaltu teisme, bet prieš teisėjui priimant nuosprendį.

7. Ką galiu sakyti poveikio aukai pareiškime?

Poveikio aukai pareiškimas yra Jūsų galimybė pasakyti teismui, kaip nusikaltimas paveikė Jus. Būtų naudinga apsvarstyti:

- bet kokias fizines ar psichologines traumas, kurias patyrėte;
- ar jaučiatės pažeidžiami ar įbauginti;
- ar nebesijaučiate saugūs;
- Poveikis jūsų šeimai ir kaip tai veikia jus;

Pareiškimo apie poveikį aukai sudarymas

- kaip pasikeitė Jūsų kasdienio gyvenimo kokybė;
- bet kokius finansinius nuostolius, kuriuos patyrėte dėl nusikaltimo;

Neturite pateikti savo minčių apie nusikaltusį asmenį ar sakyti teisėjui, kokios bausmės nusipelno nusikaltėlis. Taip yra todėl, kad tik teisėjas sprendžia, kokia bausmė tinkama.

8. Ar kas nors man gali padėti pateikti poveikio aukai pareiškimą?

Poveikio aukai pareiškimas yra Jūsų galimybė pasakyti **savais žodžiais**, kaip nusikaltimas Jus paveikė. Svarbu, kad niekas neturėtų įtakos tam, ką sakote savo pareiškime, ar nerašytų pareiškimo už Jus. Informacija šiame lankstinuke turėtų padėti Jums paruošti pareiškimą.

9. Kaip išdėstyti poveikio aukai pareiškimą?

Nėra nustatytos poveikio aukai pareiškimo formos. Jis gali būti parašytas ranka, spausdintas ar pateiktas žodžiu teisme. Jei parašysite

ar atspausdinsite savo pareiškimą, tuomet turite jį atiduoti policininkams. Taip pat galite pasilikti kopiją sau.

10. Kam perduodamas mano nukentėjusiojo pareiškimas

Kai perduodate savo pareiškimą „Gardai“ (policija), jis tampa bylos įrodymų dalimi. Tai reiškia, kad nukentėjusiojo pareiškimą gali peržiūrėti kaltinimo pareigūnai, gynėjai, „Gardai“ ir teismas. Jūsų nukentėjusiojo pareiškimo kopijos neperduodamos jokiai kitai tarnybai. Tačiau Jūsų pareiškime nurodyta informacija gali būti perduota žiniasklaidai, išskyrus atvejus, kai teisėjas riboja tokios informacijos perdavimą.

11. Ar mane gali apklausti dėl nukentėjusiojo pareiškimo?

Taip. Jei raštu pateiksite nukentėjusiojo pareiškimą, teismas arba gynėjai gali užduoti klausimų dėl jame pateikto turinio, kad patikslintų tam tikrą informaciją. Jei nukentėjusiojo pareiškimą teikiate žodžiu, teismas, kaltintojai ar gynėjai

taip pat gali užduoti klausimų dėl Jūsų teiginių.

12. Ar teismas gali kreiptis dėl ekspertų išvados, kad nustatytų, kaip nusikaltimas paveikė mane?

Taip. Teismas gali kreiptis į tam tikros srities ekspertą, pvz. psichologą, kuris įvertintų Jūsų psichologinę būklę. Tai būtų daroma tik tam tikrų bylų atvejais, tokiais kaip seksualinių nusikaltimų bylos. Jei teismas pateiktų tokį prašymą Jūsų bylos atveju, „Gardai“ paaiškintų Jums visą vykdymo tvarką. Šis ekspertas susitiktų su Jumis ir pasikalbėtų apie Jums įvykdyto nusikaltimo poveikį. Tada jis teismui pristatytų **Nukentėjusiajam padaryto poveikio ataskaitą**, kurioje būtų pateikta išvada dėl Jums padaryto nusikaltimo poveikio. Tai būtų atskirai teikiama ataskaita nei Jūsų pateiktas nukentėjusiojo pareiškimas.

Pareiškimo apie poveikį aukai sudarymas

Office of the Director of Public Prosecutions
Infirmery Road
Dublin 7
D07 FHN8

 +353 1 858 8500

 +353 1 642 7406

 www.dppireland.ie
